

Landstingsstyrelsen

På jakt efter den goda affären - analys och erfarenheter av den offentliga upphandlingen (SOU 2011:73)

Landstinget i Jönköpings län har av Socialdepartementet beretts tillfälle att yttra sig över ovan rubricerade delbetänkande.

Förslag till beslut

Landstingsstyrelsen föreslås besluta

att godkänna yttrandet som svar till Socialdepartementet.

LANDSTINGETS KANSLI

Agneta Jansmyr
Landstingsdirektör

Arne Andersen
Inköpsdirektör

Socialdepartementet
103 33 Stockholm

På jakt efter den goda affären - analys och erfarenheter av den offentliga upphandlingen (SOU 2011:73)

I delbetänkande av Upphandlingsutredningen 2010 lyfts ett antal frågor som utredningen avser att återkomma till i slutbetänkandet i juni 2012.

Sammanfattning

Landstinget i Jönköpings län anser det viktigt att utredningen driver linjen med ett förenklat upphandlingsregelverk med den goda affären som utgångspunkt.

- Överprövningar i domstol är ett problem som måste åtgärdas. Möjligheten tenderar att missbrukas och man måste inse att även köparen riskerar att lida skada och inte enbart säljaren.
- Gränsvärdet för direktupphandling kan höjas ytterligare med tanke på transaktionskostnader för upphandling
- Det måste göras möjligt att direktupphandla under pågående överprövningsprocess.
- Större valfrihet och flexibilitet önskvärt vad gäller Ramavtal.
- Skapa ökat utrymme för förhandling och dialog mellan köpare och säljare.
- En förbättrad upphandlingsstatistik är positivt under förutsättning att det inte blir för betungande för de upphandlande myndigheterna

Allmänna synpunkter

Landstinget i Jönköpings län delar utredningens uppfattning att offentlig upphandling är en viktig och strategisk verksamhet. Det är bra att utredningens utgångspunkt varit den goda affären och att översynen av upphandlingslagstiftningen ska bidra till förenkling. Idag hamnar ofta fokus på formalia framför resultat. Det är positivt att utredningen överväger föreslå en ny grundutbildning på högskolenivå då det är viktigt att upphandlare och beställare har rätt kompetens.

Överprövning av upphandling

Landstinget i Jönköpings län delar helt den problembild som beskrivs i delbetänkandet. Överprövningar tenderar att utnyttjas taktiskt för att anbudsgivaren skall få en ny möjlighet att lämna anbud, många gånger baserat på formalia där ingen hänsyn tas till köparens risk att lida skada. Säljaren har fått för stor makt på köparens bekostnad och ytterst patientens.

Landstinget delar utredningens bedömning att det bör vara tillåtet att göra en direktupphandling i de fall ett överprövningsärende drar ut på tiden.

Direktupphandling

Nuvarande nivå för direktupphandling är med tanke på kostnaderna att genomföra en upphandling för lågt satta. En högre direktupphandlingsgräns skulle medföra att resurser kunde läggas på stora upphandlingar där det sannolikt finns mer utrymme för den goda affären. Samtidigt som det underlättar för små företag.

Ramavtal

Upphandling som rör individuella behov t.ex. hälso- och sjukvårdstjänster och tandvårdstjänster där vård och behandling ska ske i samverkan med patient är kravet på rangordning av leverantörer inte lämpligt.

Även för varor inom sjukvården är det många gånger inte möjligt att rangordna leverantörerna då det är individuella behov som avgör.

Rangordningsproblematiken gör att man drar sig för att ha flera leverantörer vilket missgynnar små företag.

Förhandling och dialog

Landstinget ställer sig bakom utredningens uppfattning att ökade möjligheter till förhandling och dialog mellan parterna är önskvärt. Det gäller framförallt upphandling av medicinskt teknisk utrustning, IT-system och intellektuella tjänster. Detta kan också leda till mer innovativa upphandlingar.

Uteslutning av leverantörer

Landstinget delar utredningens uppfattning att nuvarande regler är svåra att tillämpa och att de behöver förtydligas. Möjligheten att utesluta oseriösa leverantörer är viktig för landstinget.

Utvärderingsmodeller

Reglerna om viktning av utvärderingskriterierna är ett exempel på det teoretiska synsätt som kännetecknar upphandlingsbestämmelserna

Det vore önskvärt att dessa regler ses över med målsättningen att skapa enklare regler och kanske också föreslå vilka utvärderingsmodeller som är att föredra.

Krav i upphandlingar som går utöver EU:s minimilagstiftning

Landstinget delar utredningens bedömning att det behövs en analys av vad EU-domstolens praxis innebär för möjligheterna att i upphandling ställa miljökrav och sociala krav som går längre än EU-rättsliga minimiregleringar och harmoniserad lagstiftning t.ex rörande djurskydd.

Nationell Upphandlingsstatistik

Landstinget stöder utredningens uppfattning avseende nyttan av en bra nationell upphandlingsstatistik.

En förutsättning är dock att uppgifterna kan samlas in utan att det innebär ett för stort merarbete för de upphandlande myndigheterna.

Av de föreslagna modellerna verkar den modell som bygger på insamling av uppgifter som lämnas via annonsering som den mest lämpade. En fördjupad analys av de olika modellerna kan vara nödvändig före slutgiltigt ställningstagande.

LANDSTINGSSTYRELSEN

Håkan Jansson
Landstingsstyrelsens ordförande

Agneta Jansmyr
Landstingsdirektör

Planeringsdelegationen §§ 1-18

Tid: 2012-01-10 09:00-10:30

Plats: Landstingets kansli, sal A

§ 17 *Delbetänkandet – På jakt efter den goda affären –*
Dnr *analys och erfarenheter av den offentliga*
LK11- *upphandlingen – SOU 2011:73*
0700 Landstinget i Jönköpings län har av Socialdepartementet
beretts tillfälle att yttra sig över ovan rubricerade
delbetänkande.

Beslut

Planeringsdelegationen föreslår landstingsstyrelsen besluta

att godkänna förslag till yttrande som svar till
Socialdepartementet.

Utdrag: Landstingsstyrelsen

Vid protokollet

Siw Kullbergh

Justeras

Håkan Jansson

Rätt utdraget,
Intygar

Lena Sandqvist